

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Agencije za upravljanje oduzetom imovinom
Republike Srpske za period 01.01-31.12.2020. godine**

Broj: RV033-21

Banja Luka, 11.05.2021. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji.....	10
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	10
	6.1.1. Prihodi i primici	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	11
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	12
	6.2.1. Imovina	12
	6.2.2. Obaveze.....	13
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	13
	6.3. Vanbilansna evidencija	14
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	14
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	14

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Agencije za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2020. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Agencije za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Agencije za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2020. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja;

odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 11.05.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Agencije za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske za 2020. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Agencije za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske za 2020. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza nisu izvršeni u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nije popisana tuđa imovina (hangar), nisu sačinjene popisne liste za obaveze, pojedine popisne liste ne sadrže potpis odgovornog lica, u popisnu komisiju je imenovano lice zaduženo za upravljanje oduzetom imovinom i izvještaji o popisu ne sadrže minimalno propisane elemente.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Procijenjena vrijednost javnih nabavki zasnovana je na ukupnom iznosu koji će se platiti, sa porezom na dodatu vrijednost, što nije u skladu sa članom 15. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Ugovori o javnoj nabavci hemijskog materijala za održavanje čistoće i za nabavku tekućeg održavanja službenih vozila su zaključeni prije donošenja odluke/ rješenja o pokretanju postupka nabavke i pribavljanja pismenih prijedloga cijena od ponuđača, što nije u skladu sa članom 6, 18. stav (1) i 90. Zakona o javnim nabavkama i članom 5. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

Po zaključenom ugovoru iz 2019. godine sa neograničnim periodom trajanja, za obavljanje usluga vođenja poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i vođenja poslova iz oblasti zaštite od požara, nije zaključen ugovor za period 2020. godine, što nije u skladu sa članom 17. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Takođe, na veb stranici nisu objavljavani osnovni elementi ugovora, što nije u skladu sa članom 75. stav (2) pomenutog zakona.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Obračun i isplata naknada troškova prevoza za dolazak na posao i povratak sa posla vršen je suprotno odredbama Uputstva o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Agencije za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Agencije za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske.

Banja Luka, 11.05.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) u saradnji sa Ministarstvom finansija Republike Srpske definiše organizaciono mjesto priznavanja trajno oduzete imovine shodno odredbama Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela i zahtjevima MRS-JS;
- 2) vrši evidentiranje i utvrđivanje revalorizacione vrijednosti stalnih sredstava u upotrebi čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 3) u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa zahtjevima MRS-JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) ulazna knjigovodstvena dokumentacija ovjerava po sistemu dvojnog potpisa u skladu sa članom 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- 2) popunjavanje putnih naloga za vozila vrši u skladu sa Pravilnikom o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga;
- 3) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 4) prilikom provođenja javnih nabavki poštuju odredbe Zakona o javnim nabavkama i člana 5. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma;
- 5) Nacrt kadrovske plana dostavlja Ministarstvu finansija Republike Srpske istovremeno sa budžetskim zahtjevom shodno članu 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovske plana u republičkim organima uprave;
- 6) u potpunosti primjenjuje Uputstvo o načinu obračuna troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o izvršenju budžeta za 2020. godinu i Odluka o usvajanju Drugog Rebalansa budžeta za 2020 godinu;
- Zakon o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Zakon o državnim službenicima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o radu;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Posebni Kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske; Aneks Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske; Sporazum o produženju roka važenja Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske i Odluka o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske;
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga;
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju kadrovske plana u republičkim organima uprave;
- Pravilnik o postupku direktnog sporazuma;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske;
- Uputstvo o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Uredba o kancelarijskom poslovanju;
- Odluka o organizovanju Penzijskog plana Vlade Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Agencija za upravljanje oduzetom imovinom Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) je republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva pravde Republike Srpske. Poslovi i zadaci Agencije su definisani članom 43. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/18) i odredbama Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 65/18). Osnovne aktivnosti su preuzimanje oduzete imovine, skladištenje i čuvanje, procjena vrijednosti oduzete imovine, prodaja i upravljanje dobijenim sredstvima u skladu sa zakonom, donošenje odluka o upravljanju hartijama od vrijednosti i udjelima u privrednim društvima, davanje u zakup, davanje na korištenje, uništenje oduzete imovine, vraćanje oduzete imovine i druge poslove u skladu sa Zakonom o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela.

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se u potpunosti iz budžeta Republike Srpske. Finansijsko poslovanje se obavlja preko jedinstvenog računa trezora putem direktne konekcije.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2020. godine, Agencija nije imala primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Agencije.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 101/18 i 86/20) je sistematizovano 18 radnih mjesta za 29 izvršilaca (18 državnih službenika i 11 namještenika), a na dan 31.12.2020. godine je zaposleno 16 izvršilaca od čega je 15 na neodređeno vrijeme i 1 lice na određeno vrijeme.

U cilju implementacije Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske - u daljem tekstu: Zakon („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i podzakonskih akata, Agencija je uspostavila knjigu poslovnih procesa i registar rizika koji sadrži pregled svih potencijalnih rizika kao i definisane pripadajuće mjere za njihovo svođenje na prihvatljiv nivo. Planom rada za 2021. godinu planirano je da se izradi strategija upravljanja rizicima.

U Agenciji nije primjenjivan sistem dvojnog potpisa, pa je ulaznu knjigovodstvenu dokumentaciju ovjeravao samo direktor ili samo zamjenik direktora, što nije u skladu sa članom 9. stav (3) tačka 3) Zakona u kojem je navedeno da se kontrolne aktivnosti naročito odnose na sistem dvojnog potpisa, u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.

Kontrolne aktivnosti djelimično su definisane kroz interne akte u vezi sa korišćenjem mobilnih telefona, službenih vozila i nabavki putem direktnog sporazuma.

Za jedno lice koje je zaposleno na određeno vrijeme uplaćivan je mjesečni iznos od 20 KM u svrhu uplate penzijskog doprinosa, što nije u skladu sa članom 1. Odluke o

organizovanju Penzijskog plana Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 64/19), kojim je propisano da član Penzijskog plana može biti lice zaposleno na neodređeno vrijeme.

U Agenciji nije donesen interni akt kojim bi se definisala prava i ograničenja prilikom korišćenja reprezentacije u službene svrhe.

U Pravilniku o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila od 02.03.2011. godine se navodi da su normativi potrošnje goriva sastavni dio ovog pravilnika, međutim isti nisu utvrđeni, tako da se ne vrši upoređivanje prosječne mjesečne potrošnje sa normativima.

Na putnim nalogima za vozila (PN 4 Obrazac) ne unose se podaci o utrošku goriva, dok se na pojedinim ne popunjavaju naznačene rubrike iz putnog naloga (vrijeme polaska, vrijeme dolaska, ne navodi se relacija kretanja, odnosno kao relacija se navodi Banja Luka - drugo i sl.), što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/17). Na fakturama za gorivo nisu navedene registarske oznake vozila koja su tankovala gorivo, pa se revizija nije mogla uvjeriti da se utrošak goriva odnosi na vozila Agencije.

Popis imovine i obaveza, nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 45/16 - u daljem tekstu: Pravilnik o popisu), jer popisne liste trajno i privremeno oduzete imovine ne sadrže potpis lica odgovornog za popis, nije popisana imovina koja nije u vlasništvu Agencije, a koristi se na osnovu Ugovora zaključenog sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske (hangar), nisu sačinjene popisne liste za obaveze, u popisnu komisiju je imenovano lice zaduženo za upravljanje oduzetom imovinom, izvještaji o popisu ne sadrže minimalno propisane elemente (podatke o datumu početka i završetka popisa, o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji te radnom angažmanu lica angažovanih na popisu), kao i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 2), 14. stav (1), 17. stav (4) i (8) i 20. stav (1) tačke 1, 2. i 4. Pravilnika o popisu.

Sistem hronološkog označavanja dokumentacije nije u potpunosti adekvatan, budući da je sva dokumentacija koja se odnosi na popis numerisana istim brojem, a na izvještajima o popisu nije navedeno kada su isti nastali, što nije u skladu sa članom 8. stav (3) i 10. stav (7) Uredbe o kancelarijskom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/20).

Ulazne fakture evidentiraju se u glavnom djelovodniku, s tim da se na istim ne navodi evidencioni broj, a pojedine fakture nisu zavedene u pomoćnom djelovodniku Odsjeka za finansije i računovodstvo, što nije u skladu sa članom 10. Uredbe o kancelarijskom poslovanju.

Prema prethodno navedenom i u tačkama 4, 5, 6.1.2, 6.2.1. i 6.5. izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **ulazna knjigovodstvena dokumentacija ovjerava po sistemu dvojnog potpisa u skladu sa članom 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,**
- **popunjavanje putnih naloga za vozila vrši u skladu sa Pravilnikom o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga,**
- **popis imovine i obaveza vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki roba i usluga za 2020. godinu i izmjenama i dopunama plana, planirane su nabavke u ukupnoj vrijednosti od 41.581 KM (bez poreza na dodatu vrijednost, u daljem tekstu: PDV), od toga putem direktnog sporazuma (30.338 KM) i nabavke po osnovu člana 10. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14 - u daljem tekstu: Zakon) (11.243 KM).

Agencija je zasnovala računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavci sa PDV-om, što nije u skladu sa članom 15. stav (1) Zakona, kojim je propisano da ugovorni organ zasniva računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavci na ukupnom iznosu koji će platiti, bez PDV-a.

Agencija je provela postupke javnih nabavki ukupne ugovorene vrijednosti od 19.169 KM bez PDV-a, odnosno 46% u odnosu na planiranu vrijednost za 2020. godinu. Postupci su provedeni putem direktnih sporazuma.

Revizijskim ispitivanjima su obuhvaćene tri nabavke provedene putem direktnog sporazuma i to nabavka održavanja službenih vozila, goriva i hemijskog materijala za održavanje čistoće u vrijednosti od 9.986 KM (52% ukupno ugovorenih nabavki u 2020. godini).

Odluke o pokretanju postupka javne nabavke za nabavku usluga tekućeg održavanja službenih vozila i nabavku hemijskog materijala za održavanje čistoće donesene su nakon što je ugovor zaključen, kada su i tražene ponude jednog ili više privrednih subjekata u pomenutim postupcima direktnog sporazuma, što nije u skladu sa članom 6, 18. stav (1) i 90. Zakona i članom 5. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma („Službeni glasnik BiH“, broj 90/14). Navedenim članovima je propisano da je ugovorni organ dužan dodjeljivati ugovore o javnim nabavkama primjenjujući postupke definisane ovim Zakonom i podzakonskim aktima, odnosno da ugovorni organ pokreće postupak javne nabavke donošenjem odluke ili rješenja, kao i da ugovorni organ ispituje tržište te traži pisani prijedlog cijene ili ponudu od jednog ili više privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost koja je predmet javne nabavke prije zaključivanja direktnog sporazuma.

Agencija je tokom 2019. godine zaključila ugovor o nabavci usluga vođenja poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i vođenje poslova iz oblasti zaštite od požara na neograničen period trajanja po osnovu mjesečnog iznosa naknade, bez ukupne ugovorene vrijednosti, a prema Planu javnih nabavki za 2019. godinu. Članom 17. stav (3) Zakona je propisano da ako se ugovor dodjeljuje na period duži od jedne godine, obaveze koje dospijevaju u narednim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojima se uređuje izvršenje budžeta ili finansijskog plana za svaku godinu posebno. Ugovor za 2020. godinu nije potpisan, što nije u skladu sa navedenim članom Zakona.

Agencija nije objavljivala na svojoj stranici osnovne elemente ugovora za sve postupke javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 75. stav (2) Zakona.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se prilikom provođenja javnih nabavki poštuju odredbe Zakona o javnim nabavkama i člana 5. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

5. Priprema i donošenje budžeta

Agencija je pripremu i izradu budžetskog zahtjeva izvršila prema instrukcijama Ministarstva finansija. Početni budžetski zahtjev dostavljen je u iznosu od 485.800 KM, odnosno u iznosu početnog budžetskog ograničenja.

Dodatni budžetski zahtjev iznosi 3.850 KM, a namijenjen je za rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (sredstva za dobrovoljni penzioni fond).

Agencija nije uz budžetski zahtjev dostavila Nacrt kadrovskog plana za 2020. godinu (25.12.2019. godine), što nije u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 43/09).

Odlukom o usvajanju Budžeta za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/19) Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 514.000 KM.

Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Republike Srpske za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 61/20) Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 508.700 KM, a Odlukom o usvajanju Drugog rebalansa budžeta Republike Srpske za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 122/20) su odobrena sredstva u iznosu od 507.000 KM. Konačnim budžetom (Drugi rebalans) sredstva su odobrena za rashode za lična primanja (458.400 KM) i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (48.600 KM).

Nakon Drugog rebalansa budžeta provedena je jedna realokacija po rješenju ministra pravde (600 KM), a Rješenjem Vlade Republike Srpske o realokaciji između budžetskih korisnika od 04.02.2021. godine Agenciji je realocirano 3.250 KM, na izdatke za nabavku postrojenja i opreme (2.400 KM) i izdatke za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i slično (850 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se Nacrt kadrovskog plana dostavlja Ministarstvu finansija Republike Srpske istovremeno sa budžetskim zahtjevom shodno članu 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave.

6. Finansijski izvještaji

Agencija je, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17), sačinila i dostavila nadležnom ministarstvu obrasce za 2020. godinu: Obrazac 2 – Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a – Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05, Obrazac 4a – Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a – Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT, Obrazloženja uz navedene izvještaje i Izvještaj o broju i strukturi zaposlenih.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Ukupni rashodi (osim obračunskih) i izdaci iskazani su u iznosu od 494.442 KM, što je za 2% niže od Drugog rebalansa budžeta. Od toga rashodi (osim obračunskih) su iskazani u iznosu od 491.325 KM i izdaci u iznosu od 3.117 KM.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici Agencije u 2020. godini iskazani su u iznosu od 25.223 KM i u cjelosti se odnose na prihode.

Prihodi su iskazani po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i odnose se na oduzetu gotovinu (120 KM) i pokretnu i ostalu imovinu (25.103 KM). Prihodi su pogrešno priznati u poslovnim knjigama Agencije, obzirom da je članom 65. stav (1) i (4) Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela propisano da imovina koja je trajno oduzeta postaje svojina Republike Srpske i da se oduzeta novčana sredstva uplaćuju na odgovarajuće račune javnih prihoda Republike Srpske.

Dio imovine je ustupljen shodno Odlukama Vlade Republike Srpske (12.253 KM), dok je dio evidentiran (12.850 KM) u okviru nefinansijske imovine u tekućim sredstvima, što je obrazloženo u tački 6.2.1. izvještaja.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 540.743 KM, a odnose se na tekuće rashode (491.325 KM), rashode obračunskog karaktera (46.301 KM) i izdatke za nefinansijsku imovinu (3.117 KM).

Tekući rashodi se odnose na rashode za lična primanja zaposlenih i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga.

Rashodi za lična primanja iskazani su u iznosu od 451.365 KM. Čine ih rashodi za bruto plate (427.926 KM), naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (20.624 KM), naknade plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada (1.380 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (1.435 KM).

Rashodi za bruto plate se odnose na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (251.251 KM), rashode za uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (17.548 KM) i porez i doprinose na plate (159.127 KM).

Rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih čine rashodi za naknade za prevoz na posao i sa posla (16.672 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (572 KM) i doprinos za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca (3.380 KM).

Agencija je svim zaposlenim u periodu od januara do novembra isplaćivala naknadu za prevoz sa posla i na posao u punom iznosu nezavisno od broja radnih dana u mjesecu koje je zaposleni proveo na poslu. Za mjesec decembar nije izvršen obračun pomenutih naknada svim zaposlenim (izuzev novozaposlenog lica i lica kojem nije obračunat prevoz za maj 2020. godine). Naknade za prevoz su obračunate u visini pune cijene mjesečne karte u javnom gradskom i prigradskom saobraćaju, odnosno za lica koja koriste više prevoznih sredstava naknade su obračunate kao zbir mjesečnih prevoznih karata na toj relaciji. Kao dokaz o mjestu stanovanja priložene su Izjave o mjestu stanovanja ili potvrde o prebivalištu, koje su stare po nekoliko godina, a Agencija nije vršila provjeru validnosti priložene dokumentacije niti je utvrđivala ispunjenost uslova za ostvarivanje prava na naknadu troškova prevoza u smislu člana 7, 8. i 9. Uputstva o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 78/16 i 2/18).

Na osnovu rješenja o naknadi troškova prevoza za dolazak na posao i povratak sa posla isplaćena je naknada uz istovremeno korištenje službenog vozila za prevoz sa posla i na posao, što nije u skladu sa članom 3. Uputstva o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) se u cjelosti odnose na novčane pomoći u slučaju rođenja djeteta.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 39.960 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (16.200 KM), za tekuće održavanje (5.870 KM), po osnovu putovanja i smještaja (4.781 KM), za stručne usluge (6.344 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (2.992 KM).

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 46.301 KM, a odnose se na rashode po osnovu amortizacije (43.298 KM), date pomoći u naturi (397 KM- tačka 6.2.1. izvještaja) i ostale rashode obračunskog karaktera (2.606 KM).

Agencija je obračun amortizacije za sredstva nabavljena u 2017. godini i kasnije vršila po propisanim stopama u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 3.117 KM, a čine ih izdaci za nabavku postrojenja i opreme (2.328 KM) i izdaci za zalihe auto-guma (789 KM). Rezervisanje sredstava planiranih za nabavku računarske opreme (2.328 KM) i auto guma (789 KM) je evidentirano u skladu sa članom 96. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u potpunosti primjenjuje Uputstvo o načinu obračuna troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Ukupna imovina iskazana je u iznosu od 2.980.730 KM bruto vrijednosti, 444.931 KM ispravke vrijednosti i 2.535.799 KM neto vrijednosti, a odnosi se na nefinansijsku imovinu.

Nefinansijska imovina odnosi se na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (2.522.949 KM) i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima (12.850 KM).

Nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima čine u neto vrijednosti zgrade i objekti 1.857.262 KM (bruto vrijednost 2.086.811 KM, ispravka vrijednosti 229.549 KM), postrojenja i oprema 17.427 KM (bruto vrijednost 229.510 KM, ispravka vrijednosti 212.083 KM), investiciona imovina (644.961 KM) i nematerijalna neproizvedena imovina 3.299 KM (bruto vrijednost 6.598 KM i ispravka vrijednosti 3.299 KM).

Smanjenje ukupne vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u neto iznosu od 41.808 KM rezultat je obračunatih troškova amortizacije od 43.298 KM, novoprocijenjene vrijednosti investicione imovine 2.606 KM (tačka 6.1.2. izvještaja), te povećanja usljed nabavki vrijednosti od 797 KM (oprema nabavljena u 2020. godini, a sredstva rezervisana u 2019. godini) i novoprocijenjene vrijednosti Oracle licenci (3.299 KM).

Zgrade i objekti u cjelosti se odnose na poslovni prostor u kojem je smještena Agencija (poslovni prostor na drugom i trećem spratu zgrade). Pravo korištenja pomenutog poslovnog prostora na Agenciju je preneseno Odlukom o prenosu prava korištenja na nepokretnostima od 19.01.2012. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 10/12).

U toku 2020. godine, Agencija je preuzela trajno oduzetu imovinu u vrijednosti od 12.253 KM, te je na osnovu odluka Vlade Republike Srpske od 06.03. i 24.07.2020. godine prenijela pravo vlasništva nad oduzetim ogrevnim drvetom Javnoj ustanovi Dječiji vrtić „Naša radost“ Prnjavor (397 KM) i nad motornim vozilom Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske (11.856 KM) (tačka 6.1.1. izvještaja).

Agencija nije primijenila revalorizacioni model vrednovanja na motorna vozila, čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu, dok evidentiranje novoprocijenjene vrijednosti Oracle licenci nije izvršeno na način da je za iznos novoprocijenjene sadašnje (neto) vrijednosti izvršeno isknjižavanje akumulirane amortizacije sa analitičkih konta korekcije vrijednosti, kao što je propisano članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Investiciona imovina (644.961 KM) se u cjelosti odnosi na trajno oduzetu imovinu pravosnažnim sudskim presudama (stambeni objekti, parking mjesta, motorna vozila i računarska oprema). Priznavanje investicione imovine nije izvršeno u skladu sa MRS-JS, jer se ne radi o imovini Agencije, obzirom da je članom 65. stav (1) i (5) i 66. stav (1)

Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela propisano da imovina koja je trajno oduzeta pravosnažnim sudskim odlukama o oduzimanju imovine, postaje svojina Republike Srpske, sa kojom raspolaže Vlada i da se nepokretna imovina koja je oduzeta na osnovu pravosnažne sudske odluke upisuje u javni registar, kao svojina Republike Srpske i s njom se postupa u skladu sa odlukom Vlade, te da se po odluci Vlade, trajno oduzeta pokretna imovina prodaje ili se na drugi način sa njom raspolaže.

Evidentiranje smanjenja vrijednosti investicione imovine (2.606 KM) nije izvršeno preko analitičkih konta korekcije vrijednosti investicione imovine u vlasništvu shodno članu 29. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, već je izvršeno storniranje nabavne vrijednosti investicione imovine.

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 12.850 KM i odnosi se na zalihe robe oduzete na osnovu pravosnažne presude Osnovnog suda u Zvorniku od 27.08.2020. godine (tačka 6.1.1. izvještaja). Kao što je već obrazloženo, priznavanje nefinansijske imovine u tekućim sredstvima nije vršeno u skladu sa MRS-JS, obzirom da se ne radi o imovini Agencije.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **u saradnji sa Ministarstvom finansija Republike Srpske definiše organizaciono mjesto priznavanja trajno oduzete imovine shodno odredbama Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela i zahtjevima MRS-JS,**
- **vrši evidentiranje i utvrđivanje revalorizacije vrijednosti stalnih sredstava u upotrebi čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.**

6.2.2. Obaveze

Obaveze na dan 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 50.326 KM. Pomenute obaveze se u cjelosti odnose na kratkoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze za lična primanja zaposlenih (39.415 KM), obaveze iz poslovanja (10.742 KM), kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (156 KM) i ostale kratkoročne obaveze (13 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane u iznosu od 39.415 KM, odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za mjesec decembar 2020. godine u iznosu od 37.497 KM i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja u iznosu od 1.918 KM.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 10.742 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima za robe i usluge u iznosu od 10.708 KM i prema fizičkim licima u iznosu od 34 KM.

Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja izmirene su obaveze u iznosu od 50.157 KM (obaveze za lična primanja 39.415 KM i obaveze iz poslovanja 10.742 KM).

U toku godine putem provedenih multilateralnih kompenzacija izmirene su obaveze iz 2020. godine u ukupnom iznosu od 1.921 KM.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 3.299 KM i u cjelosti se odnose na rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine - Oracle licence (tačka 6.2.1. izvještaja).

6.3. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna aktiva i pasiva na dan 31.12.2020. godine iskazane su u vrijednosti od 1.033.420 KM, a odnose se na privremeno oduzetu imovinu povjerenu na upravljanje Agenciji, shodno članu 8, 49. i 51. Zakona o oduzimanju imovine koja je proistekla izvršenjem krivičnog djela.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Za potrebe revizije Agencija je dostavila pisanu informaciju u kojoj je navedeno da se na dan 31.12.2020. godine protiv Agencije vodi jedan sudski spor radi naknade štete nastale prilikom privremenog oduzimanja imovine (41.641 KM), kao i da su u toku četiri upravna spora radi upisa prava svojine u korist Republike Srpske za trajno oduzetu imovinu, a koje vodi Pravobranilaštvo Republike Srpske.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Agencija je sastavila Obrazloženja uz finansijske izvještaje, ali ista dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbe člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije koje se odnose na:

- računovodstvene politike za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme,
- strukturu rashoda za lična primanja, rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga, vanbilansne evidencije, investicione imovine, opreme i dr,
- uzroke i razlike planiranih i iskazanih pozicija rashoda i izdataka i prihoda u odnosu na prethodnu godinu,
- korištene metode amortizacije, korisni vijek upotrebe ili korištene stope amortizacije, bruto knjigovodstvenu vrijednost i akumulirane ispravke vrijednosti na početku i na kraju tog perioda i usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, kao i strukturu stalnih sredstava koja se i dalje koristi, ali im je knjigovodstvena vrijednost nula, što nije u skladu sa MRS-JS 17-Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88 (b), (c), (d) i (e) i 94 (b),
- druge finansijske i nefinansijske informacije koje služe za razumijevanje postojećeg ili očekivanog stanja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa zahtjevima MRS-JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Danijela Duvnjak, s.r.

Goran Ćetojević, s.r.

Andrea Đuranović, s.r.